

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/νση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 10184 Αθήνα
Πληροφορίες : A. Βοντετσιάνου
Τηλέφωνο : 210 3605159
Fax : 210 3635077
Url : www.aade.gr

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: ANDRIANI CHARCHAROU
Ημερομηνία: 2017.12.01 18:17:52 EET

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2017

Αριθ. Πρωτ.: Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1177110 ΕΞ 2017

Σχετ.: ATKE 0012578 ΕΞ 2017 / 229 (Φ.24)

ΠΡΟΣ :

Υπουργείο Οικονομικών

Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Λεωχάρους 2, 105 62 ΑΘΗΝΑ

Θέμα: « Απάντηση στην με αρ. πρωτ. 1314/20.11.2017 ερώτηση του βουλευτή κ. Α. Λοβέρδου»

Σε απάντηση του με αρ. πρωτ. ATKE 0012578 ΕΞ 2017/229 22/11/2017 υπηρεσιακού σημειώματός σας, με το οποίο μας αποστείλατε συνημμένα φωτοαντίγραφο της με αριθ. πρωτ. 1314/20.11.2017 ερώτησης του Βουλευτή κ. Α. Λοβέρδου με θέμα: «Ανεφάρμοστη η διάταξη Νόμου της εικώρησης ακινήτου στο Δημόσιο για την εξόφληση φόρου κληρονομιάς από πολίτες με αποδεδειγμένη αδυναμία καταβολής του ποσού», σας γνωρίζουμε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας τα ακόλουθα:

1. Η εξόφληση οφειλών προς το Δημόσιο γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 1819/1951 «περί τρόπου διεξαγωγής πάσης φύσεως συναλλαγών του δημοσίου» (Α'149), του π.δ. 16/1989 «Κανονισμός Λειτουργίας των Δ.Ο.Υ.», του άρθρου 41 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Α'170, εφεξής Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει), καθώς και των σχετικών με το θέμα κανονιστικών Αποφάσεων (ΠΟΔ 1062/2016, ΠΟΔ 1212/2012, ΠΟΔ 1110/2013, ΠΟΔ 1276/2013) και διενεργείται σε πιστωτικά ιδρύματα ή στα Ε.Λ.Τ.Α., με τη χρήση κωδικού πληρωμής και κατ' εξαίρεση στις Δ.Ο.Υ., με άμεση πληρωμή από τους οφειλέτες, (μετρητά, επιταγές ή πιστωτικές/χρεωστικές κάρτες), με χρέωση τραπεζικού λογαριασμού του οφειλέτη, ή με κατάθεση χρημάτων που εισπράχθηκαν για διάφορες αιτίες από άλλες υπηρεσίες, αρχές ή πρόσωπα (όπως απόδοση παρακρατηθέντων ποσών από αποδεικτικό ενημερότητας/βεβαίωση οφειλής – π.χ. κατά την μεταβίβαση ακινήτου λόγω πώλησης – άρθρο 12 Κ.Φ.Δ., απόδοση προϊόντος κατασχέσεων εις χείρας τρίτων, απόδοση πλειστηριάσματος κ.λπ.).

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 82 του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 9 του άρθρου 184 του ν.

4261/2014 καθώς και με την παρ. 15 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014 (Α' 155) ορίζεται ότι «Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης επιτρέπεται η εξόφληση του συνόλου ή μέρους οφειλόμενου φόρου κληρονομιάς από οφειλέτη που βρίσκεται σε αδυναμία να τον καταβάλει με μετρητά, μετά από αίτησή του, με μεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο της πλήρους κυριότητας ολόκληρου αξιόλογου κληρονομιαίου ή άλλου ακινήτου, το οποίο βρίσκεται εντός σχεδίου πόλης και δεν βαρύνεται με οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, αγωγή ή άλλο βάρος. Σε καμία περίπτωση δεν αποδίδεται στον οφειλέτη η τυχόν διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου που προσφέρεται και του φόρου κληρονομιάς που οφείλεται. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εξόφλησης του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου».

Συνεπώς, για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων απαραίτητη είναι η έκδοση της ανωτέρω κανονιστικής πράξης (απόφασης Υπουργού Οικονομικών), η οποία τελεί υπό επεξεργασία από τις συναρμόδιες υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι οι συναρμόδιες/εμπλεκόμενες υπηρεσίες υπάγονται τόσο στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, όσο και στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας και στη Γενική Γραμματεία Οικονομικής και Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται περιοριστικά μόνο σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας του αιτούντος για εξόφληση του φόρου κληρονομιάς με μετρητά και όχι σε κάθε περίπτωση αδυναμίας εξόφλησης φόρου από οποιαδήποτε άλλη αιτία, και η εφαρμογή αυτή είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική. Με την επικείμενη έκδοση της ως άνω υπουργικής απόφασης, θα καθοριστούν, μεταξύ άλλων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να προσκομίσει ο φορολογούμενος και να συγκεντρώσει ο αρμόδιος Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. παραλαβής της αίτησης, καθώς και το όργανο στο οποίο θα αποσταλεί ο φάκελος της υπόθεσης, συμπληρωμένος καταλλήλως, προκειμένου να αποφασίσει για την αποδοχή του αιτήματος.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την αρ. 671/25-11-1993 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Οικονομικών και κοινοποιήθηκε στις Δ.Ο.Υ. με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1143958/10271-2/0016/31-12-1993 εγκύκλιο ΠΟΛ 1387/1993, η υποβολή αίτησης για την εξόφληση φόρου κληρονομιάς με την παραχώρηση ακινήτου στο Δημόσιο, δεν έχει αναστατικό αποτέλεσμα και συνεπώς δεν αίρει τις συνέπειες του ληξιπροθέσμου του συγκεκριμένου χρέους (μη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του συγκεκριμένου φόρου, κτλ).

3. Στους οικονομικά αδύναμους οφειλέτες παρέχεται η δυνατότητα ρύθμισης των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών τους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις διατάξεις της υποπαραγράφου Α2 (πάγια ρύθμιση) του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α'107), στις διατάξεις ρύθμισης του άρθρου 43 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας - ΚΦΔ, (ν.4174/2013 - Α'170), όπως ισχύουν, καθώς και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων

Εσόδων ΠΟΔ 1112/2013, 1277/2013, όπως ισχύουν, (σχετ. και οι εγκύκλιοι ΠΟΔ 1172/2013, 1189/2014, 1226/2015).

Με εντολή Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ε. ΣΑΪΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Γενικού Διευθυντή Φορολογικής Διοίκησης
2. Δ/νση Εισπράξεων - Τμήμα Α', Γραμματεία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Αμυνόμενων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ Β'

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από:
MAGDALINI FIORETOU
Ημερομηνία: 2017.11.29 11:20:36 EET

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΝ-ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Αθήνα, 28-11-2017

Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΦΚ Β 1177651 ΕΞ 2017

Ταχ. Δ/νση : Καρ. Σερβίας 8

ΠΡΟΣ: Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Λεωχάρους 2
105 62 - Αθήνα

Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα

Πληροφορίες : Χ. Κολοβού

Τηλέφωνο : 210 33 75 872

Fax : 210 33 75 834

E-Mail : defk.b@mofadm.gr

Url : www.aade.gr

ΘΕΜΑ: Μεταβίβαση ακινήτων για εξόφληση μέρους ή συνόλου οφειλόμενου φόρου κληρονομιάς.

ΣΧΕΤ.: Η με αριθ. πρωτ. 1314/20.11.2017 ερώτηση βουλευτή.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης του Βουλευτή κ. Ανδρέα Λοβέρδου, που διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το υπ' αριθ. ATKE 0012578 ΕΞ 2017/229/22.11.2017 υπηρεσιακό σας σημείωμα, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και όσον αφορά τα θέματα αρμοδιότητας μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα.

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 82 του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 9 του άρθρου 184 του ν. 4261/2014 (Α' 107) καθώς και με την παρ. 15 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ορίζεται ότι «Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης επιτρέπεται η εξόφληση του συνόλου ή μέρους οφειλόμενου φόρου κληρονομιάς από οφειλέτη που βρίσκεται σε αδυναμία να τον καταβάλει με μετρητά, μετά από αίτησή του, με μεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο της πλήρους κυριότητας ολοκλήρου αξιόλογου κληρονομιαίου ή άλλου ακινήτου, το οποίο βρίσκεται εντός σχεδίου πόλης και δεν βαρύνεται με οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, αγωγή ή άλλο βάρος. Σε καμία περίπτωση δεν αποδίδεται στον οφειλέτη η τυχόν διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου που προσφέρεται και του φόρου κληρονομιάς που οφείλεται. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εξόφλησης του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου».

2. Πέραν των προαναφερομένων, με τροποποιήσεις των διατάξεων στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών (ν. 3815/2010) όχι μόνο δεν αυξήθηκε ο οικείος φόρος αλλά αντιθέτως καταργήθηκε η αυτοτελής φορολόγηση των ακινήτων με συντελεστή 1%, που ίσχυε ανεξαρτήτως αξίας και ευνοούσε τη μεγάλη ιδιοκτησία και επαναπέθηκε σε ισχύ ο θεσμός της προοδευτικότητας του φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών με την καθιέρωση κλιμάκων υπολογισμού του φόρου αυτού, έτσι ώστε ο υπολογισμός του φόρου να είναι ευνοϊκότερος για τους συγγενείς της Α' κατηγορίας, άμεση οικογένεια, και υψηλότερος για τους πιο μακρινούς συγγενείς της Β'

κατηγορίας. Ειδικότερα αυξήθηκε το αφορολόγητο όριο από 95.000 ευρώ σε 150.000 ευρώ για την Α' κατηγορία κληρονόμων, δωρεοδόχων και τέκνων και από 20.000 ευρώ σε 30.000 ευρώ για τη Β' κατηγορία. Καθιερώθηκε επίσης κλίμακα υπολογισμού του φόρου για την Α' κατηγορία με χαμηλούς συντελεστές από 1% έως 10% και για τη Β' κατηγορία με συντελεστές από 5% έως 20%. Επίσης, σε περίπτωση που ο κληρονόμος του αποβιώσαντος είναι σύζυγος ή ανήλικα τέκνα, παραμένει αφορολόγητη η περιουσία που κληρονομείται από αυτούς μέχρι του ποσού των 400.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Εξάλλου, με την ΠΟΔ. 1009/2016 (Β' 48) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδόθηκε σε εκτέλεση της υπ' αριθ. 4446/2015 ακυρωτικής απόφασης της Ολομέλειας του ΣτΕ, αναπροσαρμόστηκαν αναδρομικά από 21-5-2015 οι τιμές ζώνης και οι συντελεστές εμπορικότητας για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των εντός σχεδίου πόλης ή ορίου οικισμού ακινήτων που μεταβιβάζονται με επαχθή αιτία ή αιτία θανάτου, δωρεά ή γονική παροχή με αποτέλεσμα τη μείωση των αντικειμενικών αξιών και την ελάφρυνση των αναλογούντων φόρων.

Η έκδοση της ανωτέρω κανονιστικής απόφασης, τελεί υπό επεξεργασία από τις συναρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες υπάγονται τόσο στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, όσο και στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας και στη Γενική Γραμματεία Οικονομικής και Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται περιοριστικά μόνο σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας του αιτούντος για εξόφληση του φόρου κληρονομίας με μετρητά και όχι σε κάθε περίπτωση αδυναμίας εξόφλησης φόρου από οποιαδήποτε άλλη αιτία, και η εφαρμογή αυτή είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική. Με την επικείμενη έκδοση της ως άνω υπουργικής απόφασης, θα καθοριστούν, μεταξύ άλλων, η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να προσκομίσει ο φορολογούμενος και να συγκεντρώσει ο αρμόδιος Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. παραλαβής της αίτησης, καθώς και το όργανο στο οποίο θα αποσταλεί ο φάκελος της υπόθεσης, συμπληρωμένος καταλλήλως, προκειμένου να αποφασίσει για την αποδοχή του αιτήματος.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ Α.Α.Δ.Ε.
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΣΑΪΤΗΣ**

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης.
2. Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου – Τμήμα Β'.